

Funktion på SOFT-kansliet med dagligt ansvar för mark och miljöfrågor

Bakgrund

Tillgången till mark för orienteringssporten har genom åren varit en fråga som både förbundet och föreningar fått lägga stor kraft på. En extra stor insats gjordes 1994 då Naturvårdsverket föreslog en stor inskränkning på förutsättningarna för orienteringsidrotten. Genom hårt lobbyarbete lyckades SOFT uppbåda ett stort stöd för vår verksamhet, Naturvårdsverket omarbetade sina råd för orienteringsarrangemang till nu gällande ”Allmänna råd för Orientering och andra friluftsanslag från 1996”.

På senare år har trycket på naturmark ökat inte minst genom exploateringar i storstadsregionerna, men även på grund av allt fler naturreservatsbildningar och mer komplex syn på äganderätten och förhållandet mellan människa, djur och natur.

Utöver de gängse produktionsvärdena och kravet på den biologiska mångfalden i våra skogar har de sociala värdena (friluftsliv) tillförts utnyttjandet. De senare har fått ett alltför begränsat genomslag trots Regeringens proposition 2009/10:238. Okunskap om denna helhetssyn på naturen är generellt dålig hos ägare och rättsinnehavare.

EU har ytterligare komplicerat samrådsbilden. Natura 2000-områden med tillhörande direktiv kan ställa krav på miljökonsekvensbeskrivningar innan arrangemang ev. kan genomföras. För detta har orienteringsrörelsen ingen beredskap.

Idag ser också friluftslivet annorlunda ut mot 1996. Fler friluftsverksamheter konkurrerar med vår sport om samma skog än tidigare. Dessutom har orienteringssporten nya grenar som genomförs på annat sätt än traditionell orientering.

Orienteringssporten må ha Allemansrätten i ryggen, men vi vet att markägarorganisationerna och jaktorganisationerna i flera fall ser orienteringens aktiviteter som ett intrång i äganderätten. I praktiken är det omöjligt att hävda allemansrätt om en markägare lägger in sitt veto mot orientering.

Förutom förändrade förutsättningar gällande tillgång till mark för orienteringssporten, har vi även klimatfrågorna och övriga miljöfrågor att hantera.

Motivering

Föreningarnas ideella ledare har en allt mer ansträngd situation. Samtidigt ökar kraven på dem, inte minst har arbetet med tävlingsarrangemang blivit mer komplex och att över huvud taget få tillgång till mark för arrangemang har på vissa ställen blivit en tuff arbetsuppgift för ledarna i föreningarna, speciellt i storstadsregionerna. En negativ attityd till orienteringsspor-

ten från markägare, jägare och naturbevakare har resulterat i att vi allt oftare hamnar i tätortsnära områden med tävlingsverksamheten, där det till delar kommer i konflikt med träningsverksamheten. Dessa tätortsnära områden är inte sällan små och klarar i princip inte långdistanstävlingar, vilket är negativt också ur ett landslagsperspektiv.

I vissa kommuner har tjänstemän och politiker satt snäva gränser för hur många deltagare en tävling får ha för att tillåtas på kommunens mark. Härigenom sätts syftet med de Allmänna råden ur spel, där den bärande idén är att samråd ska ske inför ett arrangemang. Detta påverkar hela sportens framtid i vissa storstadskommuner.

I Skåne har Länsstyrelsen gjort en tolkning av Allmänna råden, där de utan dialog med orienteringssporten eller Naturvårdsverket har beslutat om att tidigarelägga vårdatumperioden i ena änden och förlänga vårdatumstoppet längre in i juli.

Klimatpåverkan och övriga miljömål som Sverige har beslutat att jobba med tas lite notis om på inom orienteringssporten. Det räcker inte med snygga dokument, det måste till aktivt centralt och lokalt miljöarbete inom orienteringssporten, om miljömålen ska uppnås.

Bedömning

Vi menar att förbundet måste öka insatserna inom mark och miljöområdet för att på nationell nivå säkerställa att rörelsen har fortsatt tillgång till mark för träning och tävling. Idag saknar SOFT-kansliet en fast och aktiv funktion inom området vilket även ger fel signaler ut till distrikt och föreningar. Tillgång till marker för träning och tävling och minskad miljöpåverkan är avgörande för svensk orienterings framtid.

Stockholms Orienteringsförbund menar att SOFT snarast behöver anställa en person som på nationell nivå har som huvuduppgift att arbeta med mark och miljöfrågor. Ytterst gäller det att skapa positiv opinion för vår sport och vår idrottsplats hos myndigheter, kommuner, Länsstyrelser, Idrottsförbund, markägar- och intresseorganisationer med flera. Personen ska vidare utbilda och bidra med stöd till SOFT-funktionärer och även till distrikt och arrangörer. Vi menar att nuvarande lösning och inriktning inte är tillräcklig och inte långsiktig säkerställd.

Förslag till beslut, yrkande

SOFT ska inrätta en mark och miljö funktion och omgående anställa en person som på heltid kan ansvarar för mark och miljöfrågorna.

Förutom att vara väl förtrogen med orienteringssportens förutsättningar inom mark och miljöområdet, bör personen även ha en god kunskap om Miljöbalken, god kunskap om ekologi och skogsbruk. Kompetens om jakt- och viltfrågor är önskvärda.

2017-11-02

Stockholms Orienteringsförbund